

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

**DIE ONTWIKKELING
VAN 'N AANLEGTOETS
VIR DIE LEERAREA
REKENAARSTUDIE
AS HULPMIDDEL
BY VOORLIGTING**

Proefskrif voorgelê deur

RIKA GROBBELAAR

**Ter gedeeltelike vervulling
van die vereistes vir die graad**

DOCTOR PHILOSOPHIAE

**(OPVOEDKUNDIGE VOORLIGTING
EN BERADING)**

in die

**DEPARTEMENT OPVOEDKUNDIGE
VOORLIGTING EN BERADING
FAKULTEIT OPVOEDKUNDE**

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

**PROMOTOR
PROF DR LJ JACOBS**

**PRETORIA
DESEMBER 2001**

DEDICATION

*Socrates taught for forty years,
Aristotle for forty,
Plato for fifty and
Jesus for only three;*

yet those three years infinitely transcend in influence the combined teaching over one hundred and thirty years by Socrates, Plato and Aristotle, the three greatest men of all antiquity.

Sceptics praise the clearness of His judgements, the depth of His ethics, the justness of His decisions, the weight of His words, the beauty of His glorious life - its balance, its pure nobility and its serene power.

(Earle Albert Rowell)

*Met liefde opgedra
aan my man, Barry*

Dankbetuigings

Met opregte dank:

- ♦ My mentor, **prof dr Louis Jacobs** (Direkteur van die Sentrum vir Opvoedkundige Voorligting en Berading aan die Universiteit van Pretoria) vir sy studiebegeleiding.
- ♦ **Mnr Johan Kruger** (Departement Sielkunde aan die Universiteit van Suid-Afrika) vir sy bekwame leiding en hulp met die verwerking van al die statistiese data en interpretasie van al die gegewens.
- ♦ **Dr Pieter du Toit** vir die kundige taalversorging, ondersteunende leiding en voortdurende aanmoediging.
- ♦ Die **skoolhoofde, voorligteronderwysers** en meer in besonder die leerders van die onderskeie skole, wat op indirekte wyse 'n groot bydrae tot hierdie studie gelewer het en sonder wie hierdie studie en spesifiek die uitvoer van die uittoetsing van die aanlegtoets, nie moontlik kon gewees het nie.
- ♦ **Marcel Hoffmann** en **Francois Strauss** van vir al die grafiese ontwerp en uitleg- 082 894 1055.

'n Besondere woord van dank aan die volgende persone:

- ♦ My man, **Barry**, wat my in alle opsigte bygestaan, gemotiveer en ondersteun het en ook hierdie studie finansieel moontlik gemaak het. Dankie dat jy in my geglo het.
- ♦ My ma, **Susan Coetzee**, wat gehelp het met die administrasie en inskakeling van die aanlegtoets in die onderskeie skole.
- ♦ My familie wat my aangemoedig het om die studie te voltooi en my deur hierdie studie gedra het. Spesiale dank aan **Louie-Anne**, Marissa, Anise, Lise en skoonma Eileen vir hulp met administratiewe take.
- ♦ Al my vriende en spesiaal **Ina** en **Rina** vir hulle emosionele onderskraging.
- ♦ **Die Almagtige God en Vader, sonder wie ek niks kan uitvoer nie; vir toegewydheid, deursettingsvermoë en geestelike krag.**

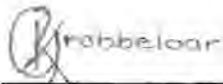
"Thy word is a lamp unto my feet, and a light unto my path"
(Psalm 119:105)

VERKLARING

Hiermee verklaar ek,

RIKA GROBBELAAR

dat die proefskrif wat ek hiermee vir die graad Doctor Philosophiae aan die Universiteit van Pretoria indien, my werk is en nie voorheen deur my vir 'n graad aan 'n ander universiteit ingedien is nie.

_____

RIKA GROBBELAAR

Desember 2001

HEIL DIE LESER

STATISTIESE ONTLEDING VAN DATA VIR MEV RIKA GROBBELAAR

Ek verklaar hiermee dat die dataverwerking, statistiese analise en interpretasie van die empiriese studie deur myself gedoen is.

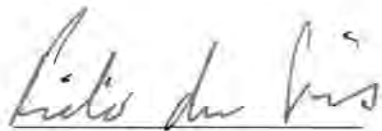
MNR JOHAN KRUGER
DEPARTEMENT SIELKUNDE
UNIVERSITEIT VAN SUID-AFRIKA

HEIL DIE LESER

TAALVERSORGING VAN PROEFSKRIF MEV RIKA GROBBELAAR

Hiermee verklaar ek dat ek die taalversorging van hierdie proefskrif gedoen het.

DR PIETER H DU TOIT
DEPARTEMENT DIDAKTIEK
UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

OPSOMMING

KANDIDAAT: Rika Grobbelaar
PROMOTOR: Prof dr LJ Jacobs
DEPARTEMENT: Opvoedkundige Voorligting en Berading
GRAAD: PhD (Opvoedkundige Voorligting en Berading)
TITEL: **Die ontwikkeling van 'n aanlegtoets vir die leerarea Rekenaarstudie as hulpmiddel by voorligting**

Samevatting

'n Meetinstrument, die RSAT (Rekenaarstudie Aanlegtoets), is ontwikkel om aanleg vir die leerarea Rekenaarstudie te bepaal wat as hulpmiddel by vak- en beroepskeusevoorligting van leerders gebruik kan word.

'n Literatuurstudie is onderneem om die begrippe aanleg en intelligensie te omskryf en te beskryf, asook om die omvattende begrip denke te ondersoek ten aansien van die meetbaarheid daarvan. Dit is as riglyn gebruik by die ontwikkeling van die meetinstrument. Die aanvanklike RSAT bestaan uit sewe subtoetse, elk met 20 items. Die sewe subtoetse is opgestel om Verbale Tegnieise Redenering, Syferreekse, Karaktervergelyking, Sintaksvergelyking, Patroonmatriks, Vloediagramme en Dimensionele Redenering by leerders te meet.

Komplimentêr tot die literatuurstudie is 'n empiriese ondersoek op 463 hoërskoolleerders uitgevoer wat die insameling van toetsdata, die bepaling van die betroubaarheid van die RSAT, die verbetering deur middel van itemontleding, asook die bepaling van die geldigheid van die RSAT behels het. Betroubaarheid is deur die Cronbach alfa-koëffisiënt bepaal, terwyl konstruktorgeldigheid verkry is deur van faktorontleding gebruik te maak. Die drie-faktoroplossinganalise is behou aangesien dit die naaste was aan die verwagte toeretiese onderbou van die RSAT, soos bepaal deur die literatuurstudie. Die eerste faktor bestaan veral uit subtoetse waar simbole en syfers gemanipuleer word en kan dus 'n beredeneringsfaktor van nuwe abstrakte inhoude genoem word. Die tweede faktor word gedomineer deur subtoetse wat 'n verbale (en

minimaal numeriese) komponent het en kan dus 'n beredeneringsfaktor van bekende verbale/numeriese inhoud genoem word. Die derde faktor bestaan hoofsaaklik uit karaktervergelyking wat 'n relatief lae kognitiewe komponent besit en kan 'n visuele herkenning- of waarnemingsfaktor genoem word.

Die interkorrelasiematriks van die onderskeie subtoetse toon dat die hoogste korrelasies voorkom tussen Patroonmatrikse, Vloeiogramme, Dimensionele Redenering en Syferreekse wat telkens die eerste faktor by die faktorontledings vorm. Afgesien van die Karaktervergelykingssubtoets, korreleer al die subtoetse redelik hoog met die saamgestelde RSAT-telling, en die hoogste met die Patroonmatriks-subtoets wat waarskynlik 'n hoë "g"-faktor (algemene intellektuele vermoë) het.

Kriteriummetings was beperk tot prestasie in Rekenaarstudie en Wiskunde met die verswarende faktor dat keuring vir Rekenaarstudie afhanklik is van Wiskundeprestasie. Die korrelasies tussen die meeste van die RSAT-toetse met prestasie in Wiskunde en Rekenaarstudie is min of meer op dieselfde vlak, met Patroonmatrikse, Syferreekse, Vloeiogramme, Dimensionele Redenering, Verbale Tegnie Redenering asook die RSAT-totaaltelling wat die beste korrelasie met Wiskundeprestasie toon. Verbale Tegnie Redenering, Patroonmatrikse, Vloeiogramme, asook die RSAT-totaaltelling toon die beste korrelasie met Rekenaarstudieprestasie.

Statistiese bewerkings toon dat daar 'n beduidende verskil tussen manlike en vroulike leerders op die totale RSAT-prestasie is, terwyl ouderdom en graadvlak nie 'n groot oorhoofse invloed op RSAT-prestasie toon nie. Daar is nie konsekwente patrone van prestasie tussen die verskillende graadgroepe op die RSAT in hierdie steekproef gevind nie.

Daar word aanbeveel dat die RSAT as aanlegtoets vir die leerarea Rekenaarstudie gebruik word nadat dit met die verminderde items, soos in hoofstuk 5 bepaal is, aan die hand van 'n meer verteenwoordigende steekproef geëvalueer is en aan ander kriteriummetings soos Engelse taalvermoë onderwerp is om wyer afleidings oor die RSAT-toetse te kan maak.

SLEUTELTERME

Aanleg

Aanlegtoets

Voorligting

Rekenaarstudie

Inligtingtegnologie

Denke

Denkprosesse

Denkvaardighede

Denkstrategieë

Denkpotensiaal

Hoëvlak-denke

Rasionele denke

Kreatiewe denke

Kritiese denke

Probleemoplossing

Besluitneming

Metakognisie

Geldigheid

Betroubaarheid

ABSTRACT

CANDIDATE: Rika Grobbelaar
PROMOTOR: Prof Dr LJ Jacobs
DEPARTMENT: Educational Guidance and Counselling
DEGREE: PhD (Educational Guidance and Counselling)
TITLE: **The development of an aptitude test for the learning area Computer Study as an aid to guidance**

Summary

A measuring instrument, the CSAT (Computer Study Aptitude Test) was developed to determine aptitude for the learning area of Computer Study as an aid to subject choice and career guidance of learners.

A literature study was performed to define and describe the concepts of aptitude and intelligence as well as to study the comprehensive concept of thought with regards to the measurability thereof. This is used as a guideline for development of the measuring instrument. The initial CSAT consisted of seven subtests each containing 20 items. These subtests were compiled to measure Verbal Technical Reasoning, Number Series, Character Comparison, Syntax Comparison, Pattern Matrix, Flow Charts and Dimensional Reasoning of the learner.

Complementary to the literature study an empirical study consisting of obtaining test data, determination of reliability of the CSAT, improvement through item analysis as well as determination of validity of the CSAT was performed on 463 high school learners. Reliability was determined using the Cronbach alpha coefficient whilst construct validity was determined using factor analysis. The three-factor solution analysis was retained due to it being the closest to the expected theoretical base of the CSAT as discussed in the literature. The first factor consists mostly of subtests where symbols and figures are manipulated and can therefore be called a reasoning-factor for new abstract contents. The second factor is dominated by subtests that have a verbal (and small numerical) component and can therefore be called a reasoning-factor for

known verbal/numerical content. The third factor consists mostly of character comparison which has a relatively low cognitive content and can be called a visual recognition or perception factor.

The inter-correlation matrix of the individual subtests indicates that the highest correlation occurs between the Pattern Matrix, Flow Charts, Dimensional Reasoning and Number Series subtests which also form the first factor of the factor analysis. Except for Character Comparison, all the subtests indicate a relatively high correlation with the overall CSAT score and the highest correlations with the Pattern Matrix subtest which probably has a high “g”-factor (general intellectual capability).

Criterion measurements were restricted to performance in Computer Study and Mathematics with a negative factor being that acceptance for Computer Study is dependent on performance in Mathematics. The correlation between most of the CSAT subtests with performance in Computer study and Mathematics is more or less on the same level, with Pattern Matrix, Number Series, Flow Charts, Dimensional Reasoning, Verbal Technical Reasoning as well as the CSAT total score showing the best correlation with performance in Mathematics. Verbal Technical Reasoning, Pattern Matrix, Flow Diagrams as well as the CSAT total score show the best correlation with performance in Computer Study.

Statistical analysis indicates a significant difference between male and female learners based on the CSAT total score whereas age and grade do not indicate significant differences. Within the test sample used no consistent pattern of performance was found between the different grade groups.

It is recommended that the CSAT be used as aptitude test in the learning area of Computer Study after being subjected to further evaluation using a more representative test sample and other criterion measurements, for example English language ability, to draw more extensive conclusions.

OORSIG VAN INHOUDSOPGAWE

VOLUME I

1.	ORIËNTERING	1
2.	INTELLIGENSIE EN AANLEG	43
3.	DENKE	89
4.	DIE EMPIRIESE ONDERSOEK	148
5.	RESULTATE VAN DIE ONDERSOEK	199
6.	BEVINDINGE EN AANBEVELINGS	243
	BIBLIOGRAFIE	255

VOLUME II

	BYLAE	277
	LYS VAN TABELLE, DIAGRAMME, FIGURE EN GRAFIEKE	xx

INHOUDSOPGAWE

VOLUME I

HOOFSTUK 1

ORIËNTERING

1	INLEIDING	1
2	BEWUSWORDING VAN DIE PROBLEEM	14
3	PROBLEEMONTLEDING	19
3.1	INLEIDING	19
3.2	PROBLEEMSTELLING	20
	3.2.1 Eerste probleemstelling	20
	3.2.2 Tweede probleemstelling	20
	3.2.3 Derde probleemstelling	21
	3.2.4 Vierde probleemstelling	21
4	TITEL- EN BEGRIPSVERHELDERING	21
4.1	TITELVERHELDERING	21
4.2	BEGRIPSVERHELDERING	21
	4.2.1 Beroep	22
	4.2.2 Loopbaan	23
	4.2.3 Voorligting en aanverwante terme	23
	4.2.3.1 Voorligting (beroepsvoorligting)	23
	4.2.3.2 Die voorligter	26
	4.2.3.3 Multikulturele, kruiskulturele en transkulturele voorligting	26
	4.2.3.4 Berading (beroepsberading)	29
	4.2.3.5 Sintese: voorligting en aanverwante begrippe	30
	4.2.4 Oriëntering (beroepsoriëntering)	30
	4.2.5 Ontwerp en ontwikkeling	31

4.2.5.1	Ontwerp	31
4.2.5.2	Ontwikkeling	31
4.2.6	Leerders	32
4.2.7	Aanleg	32
4.2.8	Aanlegtoets	33
4.2.9	Potensiaal	34
4.2.10	Denke	34
4.2.11	Rekenaar	35
4.2.11.1	Rekenaarbewustheid, rekenaargeletterdheid, rekenaarvaardigheid	35
4.2.11.2	Rekenaargebruikerleiding, rekenaarstudie, of rekenaarwetenskap	36
5	DOEL MET DIE ONDERSOEK	37
5.1	ALGEMENE DOELSTELLINGS	37
5.2	SPESIFIEKE DOELSTELLING	37
6	METODOLOGIESE VERANTWOORDING	37
7	DIE NAVORSINGSPROGRAM	38
7.1	DIE NAVORSINGSVERLOOP	38
7.2	DIE NAVORSINGSVERSLAG	41
8	SAMEVATTING	42

HOOFSTUK 2

INTELLIGENSIE EN AANLEG

1	INLEIDING	43
2	METING EN EVALUERING	44
2.1	METING.....	44
2.2	EVALUERING	47
3	SIELKUNDIGE METING EN EVALUERING	48
3.1	SIELKUNDIGE METING	48
3.2	SIELKUNDIGE EVALUERING	50
4	OPVOEDKUNDIGE METING EN EVALUERING	51
4.1	OPVOEKUNDIGE METING	51
4.2	OPVOEKUNDIGE EVALUERING	51
5	INTELLIGENSIE	52
5.1	DIE BEGRIP INTELLIGENSIE	52
5.2	HISTORIESE VERLOOP VAN DIE BEGRIP INTELLIGENSIE	53
5.3	DIE AARD VAN INTELLIGENSIE	56
5.4	DIE STRUKTUUR VAN INTELLIGENSIE	57
5.4.1	Die tweefaktorteorie van Spearman (1927)	57
5.4.2	Die monsterringsteorie van Thomson (1939)	59
5.4.3	Die meervoudige-faktorteorie van Thurstone (1938)	60
5.4.4	Die driedimensionele teorie van Guilford (1967)	62
5.4.5	Die hiërgiese model	63
5.4.6	Die ontwikkelingsteorie van Piaget	64
5.4.7	Sternberg se drieledige teorie	65
6	MEERVOUDIGE INTELLIGENSIES	65
6.1	MEERVOUDIGE LINKERBREINHEMISFEER-INTELLIGENSIE	66
6.1.1	Logies-wiskundige intelligensie	67
6.1.2	Linguistiese intelligensie	67

6.2	MEERVOUDIGE REGTERBREINHEMISFEER-INTELLIGENSIE	67
6.2.1	Musikale intelligensie	68
6.2.2	Kinestetiese intelligensie	68
6.2.3	Dimensionele of ruimtelike intelligensie	68
6.2.4	Interpersoonlike intelligensie	69
6.2.5	Intrapersoonlike intelligensie	69
6.2.6	Emosionele intelligensie.....	70
6.3	“FLUID REASONING INTELLIGENCE”.....	70
6.4	“ARTIFICIAL INTELLIGENCE”	71
6.5	“FUZZY LOGIC” AS INTELLIGENSIE	71
7	AANLEG	72
7.1	DIE BEGRIP AANLEG	72
7.2	DIE METING VAN AANLEG	78
8	TIPES AANLEGTOETSE	80
8.1	MEERVOUDIGE AANLEGTOETSE	80
8.2	SESIALE AANLEGTOETSE	83
8.3	PSIGOMETRIESE VAARDIGHEIDSTOETSE	84
8.4	PRESTASIE TOETSE	84
9	TOENAME IN DIE GEBRUIK VAN AANLEGTOETSE	85
10	SINTESE: INTELLIGENSIE EN AANLEG	86
11	SAMEVATTING	87

HOOFSTUK 3

DENKE

1	INLEIDING	89
2	DIE BEGRIP DENKE	91
3	DENKPOTENSIAAL	92
4	DENKPROSESSE	94
4.1	RASIONELE DENKE	96
4.2	KREATIEWE DENKE	98
4.3	KRITIESE DENKE	100
	4.3.1 Fases in die kritiese denkproses	110
	4.3.2 Kritiese denkvaardighede	112
	4.3.3 Die kritiese denker	113
	4.3.4 Sintese: kritiese denke en die kritiese denker	116
	4.3.5 'n Positiewe affektiewe ingesteldheid	119
4.4	DIE INTERAKSIE TUSSEN DIE VERSKILLENDE DENKPROSESSE	120
5	DENKSTRATEGIEË	121
6	DENKVAARDIGHEDE	122
7	PROBLEEMOPLOSSING EN BESLUITNEMING AS DENKSTRATEGIEË EN DENKVAARDIGHEDE	122
8	HOËR ORDE-DENKE	125
9	METAKOGNISIE	138
10	DENKE AS 'N HOLISTIESE PROSES	140
11	SINTESE: DENKTEORIE	143
12	SAMEVATTING	146

HOOFSTUK 4

DIE EMPIRIESE ONDERSOEK

1	INLEIDING	148
2	NAVORSINGSONTWERP	149
2.1	ONDERSOEK NA BESTAANDE AANLEGTOETSE	149
2.2	DIE MEETINSTRUMENT	153
2.2.1	Die ontwikkeling van die aanvanklike meetinstrument	154
2.2.1.1	Metodes wat gevolg is met die insameling van inligting	154
2.2.1.2	Werkomskrywing	155
2.2.1.3	Inligting ontvang - werkprofiel	158
2.2.1.4	Samevattende deurskouing van die inligting ontvang	158
2.2.1.5	Die vereistes van die meetinstrument	161
2.2.1.6	Die struktuur van die meetinstrument	163
2.2.1.7	Die ontwikkeling van subtoetse en hulle onderskeie items	163
2.2.1.8	Die toetstye	176
2.2.1.9	Die bepaling van die steekproef	177
2.2.1.10	Algemene aanwysigings	179
3	DIE EMPIRIESE ONDERSOEK	181
3.1	NAVORSINGSVRAE EN -PROSEDURES	181
3.1.1	Navorsingsvraag 1	181
3.1.2	Navorsingsvraag 2	181
3.1.3	Navorsingsvraag 3	182
3.1.4	Navorsingsvraag 4	182
3.1.5	Navorsingsvraag 5	182
3.2	BETROUBAARHEID	182
3.3	GELDIGHEID	185
3.4	DIE VERHOUDING VAN BETROUBAARHEID TOT GELDIGHEID	191
3.5	ITEMONTLEDING	192

3.6	PROSEDURES TYDENS DIE AFNEEM VAN DIE RSAT GEVOLG	193
3.6.1	Data-insameling	193
3.6.2	Kodering van data	194
3.6.3	Nasien van gekodeerde antwoordblaaie	195
4	SAMEVATTING	195

HOOFSTUK 5

RESULTATE VAN DIE ONDERSOEK

1	INLEIDING	199
2	BESKRYWING VAN DIE STEEKPROEF	200
2.1	OPSOMMING: BESKRYWING VAN DIE STEEKPROEF	205
3	ITEMONTLEDING EN BETROUBAARHEID VAN DIE RSAT	206
3.1	OPSOMMING: ITEMONTLEDING VAN DIE SUBTOETSE VAN DIE RSAT	216
4	GELDIGHEID VAN DIE RSAT	217
4.1	INHOUDGELDIGHEID	217
4.2	KONSTRUKGELDIGHEID	218
4.2.1	Konstruktorgeldigheid: Een-faktorontleding	219
4.2.1.1	Opsomming: Een-faktorontledings van individuele RSAT subtoetse ..	221
4.2.2	Konstruktorgeldigheid: Die oorhoofse faktorstruktuur van die RSAT	222
4.2.2.1	Opsomming: Die globale konstruktorgeldigheid	226
4.2.3	Kriteriumgeldigheid: Korrelasies tussen die RSAT en Wiskunde- en Rekenaarstudieprestasie	228
4.2.3.1	Opsomming van kriteriumgeldigheid: Korrelasies tussen die RSAT en Wiskunde- en Rekenaarstudieprestasie	229
4.3	DIE VERBAND TUSSEN DEMOGRAFIESE VERANDERLIKES VAN DIE RSAT	230
4.3.1	Die verband tussen geslag en die RSAT	231
4.3.2	Die verband tussen taal en die RSAT	232
4.3.3	Die verband tussen skool, graadvlak en die RSAT	232
4.3.4	Die verband tussen die graadvlak, geslag en die RSAT	235
4.3.5	Opsomming: Verband tussen demografiese veranderlikes en die RSAT	236
5	SAMEVATTING VAN DIE RESULTATE	238

HOOFSTUK 6

BEVINDINGE EN AANBEVELINGS

1	INLEIDING	243
2	SAMEVATTENDE EVALUERING VAN DIE ONDERSOEK	245
2.1	DEMOGRAFIESE EIENSKAPPE VAN DIE STEEKPROEF	245
2.2	BETROUBAARHEID	246
2.3	KONSTRUKGELDIGHED VAN ELKE SUBTOETS	247
2.4	KONSTRUKGELDIGHED VAN DIE RSAT AS 'N GEHEEL	247
2.5	KRITERIUMGELDIGHED	249
2.6	VERSKILLE TEN OPSIGTE VAN GESLAG, TOETSTAAL EN GRAAD- VLAK OP RSAT PRESTASIE	250
2.7	IMPLIKASIES VIR NORMS	251
2.8	TYDLIMIETE VIR ELKE SUBTOETS	251
3	LEEMTES	252
4	AANBEVELINGS	253
5	SLOT	254

BIBLIOGRAFIE	255
---------------------------	------------

VOLUME II

BYLAE	277
--------------------	------------

Bylaag A	Die Rekenaarstudie aanlegtoets (RSAT)	278
Bylaag B	Die RSAT antwoordblad	279
Bylaag C	Die RSAT nasienmasker	280
Bylaag D	Die RSAT profielblad	281
Bylaag E	Die RSAT toetstye	282
Bylaag F	Die RSAT tydbepalingvorme	283
Bylaag G	Gekodeerde biografiese inligtingsblad vir standaardisering	284
Bylaag H	Gekodeerde antwoordblad vir standaardisering	285
Bylaag I	Positiewe komponente van die RSAT items	286
Bylaag J	Skole betrokke by die ondersoek	287
Bylaag K	Aansoekbriewe - Gauteng Departement van Onderwys	288
Bylaag L	Toestemmingsbriewe - Gauteng Departement van Onderwys	289
Bylaag M	Aansoekbriewe - Skoolhoofde (RSAT-inskakeling in skole)	290
Bylaag N	Werkontleding ("job descriptions")	291
Bylaag O	Programmeringsvaardighede (internasionale e-posinligting).....	292
Bylaag P	Bestaande meetinstrumente	293
Bylaag 1	Itemontleding van die RSAT	294
Bylaag 2	Itemstatistiek van die RSAT per skoolgroep en subtoets	295

LYS VAN TABELLE

Tabel 1.1	Nuwe beroepe vir die nuwe millennium	12
Tabel 3.1	Fases in die kreatiewe denkproses	99

Tabel 3.2	Fases in die kritiese denkproses	111
Tabel 3.3	Kritiese denkvaardighede	112
Tabel 3.4	Kenmerke van kritiese denke	116
Tabel 3.5	Kenmerke van die kritiese denker	118
Tabel 3.6	Geïntegreerde denkprosesse	121
Tabel 3.7	Probleemoplossing en besluitneming as denkstrategieë en -vaardighede	123
Tabel 3.8	Bloom se taksonomie van denkvaardighede	130
Tabel 3.9	Uitbreiding van inligtingverwerkingsvaardighede	133
Tabel 3.10	Funksies van die linker- en regterbreinhemisphere	141
Tabel 4.1	Die Programmeerder -Aanlegbattery	150
Tabel 4.2	Bevindinge van moontlike hydraende toetse en subtoetse	151
Tabel 4.3	Die toetstye	177
Tabel 5.1	Demografiese gegewens van leerders	201
Tabel 5.2	Leerders wat Wiskunde en Rekenaarwetenskap neem en rekenaar-geletterd is	202
Tabel 5.3	Wiskunde- en Rekenaarprestasie	204
Tabel 5.4	Itemontleding van subtoets 1: Verbale Tegnieuse Redenering	209
Tabel 5.5	Itemontleding van subtoets 2: Syferreekse	210
Tabel 5.6	Itemontleding van subtoets 3: Karaktervergelyking	211
Tabel 5.7	Itemontleding van subtoets 4: Sintaksvergelyking	212
Tabel 5.8	Itemontleding subtoets 5: Patroonmatriks	213
Tabel 5.9	Itemontleding van subtoets 6: Vloediagramme	214
Tabel 5.10	Itemontleding van subtoets 7: Dimensionele Redenering	215
Tabel 5.11	Opsomming van veranderde RSAT subtoetse na itemontleding	216
Tabel 5.12	Individuele een-faktoroplossing van subtoetse 1 tot 4 van die RSAT ..	220
Tabel 5.13	Individuele een-faktoroplossing van subtoetse 5 tot 7 van die RSAT ..	221
Tabel 5.14	Opsomming van finale RSAT subtoetse na faktorontleding	222
Tabel 5.15	Twee-faktorstruktuur van die RSAT	223
Tabel 5.16	Drie-faktorstruktuur van die RSAT	224
Tabel 5.17	Korrelasiematriks: RSAT subtoetse met mekaar	225

Tabel 5.18	Korrelasiematriks: RSAT subtoetse met Wiskunde- en Rekenaar- studiepunte	228
Tabel 5.19	Prestasie van geslagsgroepe op die RSAT subtoetse	231
Tabel 5.20	Beskrywende statistiek van die RSAT vir graad nege-skoolgroepe	234
Tabel 5.21	Beskrywende statistiek van die RSAT vir graad tien-skoolgroepe	234
Tabel 5.21	Beskrywende statistiek van die RSAT vir graad elf-skoolgroepe	235

LYS VAN DIAGRAMME

Diagram 1.1	Die leermodel van loopbaanfases en -take	4
Diagram 1.2	Die triadiese beroepsoriënteringswerklikheid	6
Diagram 1.3	Die navorsingsverloop	40
Diagram 1.4	Die navorsingsverslag	41
Diagram 2.1	Guilford se driedimensionele teorie	63
Diagram 2.2	Die hiërargiese model	64
Diagram 3.1	Die begrip denke en die onderlinge verband tussen verwante begrippe	90
Diagram 3.2	Hoëvlak-denke as 'n binding van kritiese en kreatiewe denke	126
Diagram 3.3	Verband tussen die voorwaardes vir hoëvlak-denke	128
Diagram 4.1	Die verband tussen die begrip denke en die sewe subtoetse	164

LYS VAN FIGURE

Figuur 1.1	Veranderinge in die arbeidstruktuur van indiensneming in SA	10
Figuur 1.2	Huidige en voorspelde professionele indiensneming: 1998-2003	11
Figuur 1.3	Diversiteit: etnisiteit en ras	28
Figuur 2.1	Spearman se tweefaktorteorie	58
Figuur 2.2	Spearman se gewysigde tweefaktorteorie	59
Figuur 2.3	Thomson se monsterringsteorie	60
Figuur 2.4	Thurstone se meervoudige-faktorteorie	61
Figuur 2.5	Meervoudige aanlegdimensies	82
Figuur 3.1	Herrmann se heelbreinmodel	142

LYS VAN GRAFIEKE

Grafiek 5.1	Verspreiding van skoolgroepe	200
Grafiek 5.2	Leerders wat Wiskunde en Rekenaarstudie per skoolgroep neem	203
Grafiek 5.3	Wiskundeprestasie van leerders wat Rekenaarstudie neem en dié wat dit nie neem nie	203
Grafiek 5.4	Verspreiding van RSAT prestasie per skoolgroep	233
Grafiek 5.5	Verspreiding van RSAT prestasie per graadvlak	234

NOTA:

In die teks word die manlike vorm deurgaans gebruik om leesbaarheid te vergemaklik. Dit impliseer in hierdie studie terselfdertyd ook die vroulike geslag, tensy anders vermeld.